

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 271/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] 1, zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hlaváčovou, Farská 12, Nitra, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 2/2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť (z 28. apríl 2020) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tk 2/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“).

V zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 účinného od 1. júna 2020 (ďalej len „nový rozvrh práce“) veci, na prerokovanie ktorých sú príslušné prvý a tretí senát ústavného súdu v zloženiach platných v obdobiach od 17. februára 2019 do 25. apríla 2019, od 26. apríla 2019 do 16. októbra 2019 a od 17. októbra 2019 do 31. mája 2020, ak bol ich členom sudca Mojmir Mamojka, prerokuje ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca v danej veci podľa súčasného rozvrhu práce. Tretí senát ústavného súdu pracuje v novom zložení: Martin Vernarský (predseda senátu), sudca Ivan Fiačan a Peter Straka (sudca spravodajca).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Krajská prokuratúra v Nitre podala 17. októbra 2018 na okresnom súde návrh na vzatie do väzby sťažovateľa aj ďalších osôb v súvislosti s ich obžalobou pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Okresný súd uznesením sudcu pre prípravné konanie, ktorý v tom čase vykonával služobnú pohotovosť – [REDACTED] z 19. októbra 2018 (sp. zn. 3 Tp 130/2018) v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský

súd“) zo 14. novembra 2018 (sp. zn. 1 T Po 84/2018) vzal sťažovateľa a ďalšie osoby do väzby.

3. Sťažovateľ následne svojimi podaniami žiadal o prepustenie z väzby, ako aj o odňatie veci okresnému súdu a jeho prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa mimo územný obvod krajského súdu.

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol: „... *V tejto veci na prekvapenie koná od samého začiatku ten istý sudca. V rámci povinnej služby [REDAKOVANÉ] ako službukonajúci vyhovel návrhu prokurátora a dňa 16.10.2018 zoberal do vyšetrovacej väzby mňa spolu s ďalšími obvinenými.*

Následne na to sa ten istý sudca stal sudcom prípravného konania. Teda v štádiu prípravného konania boli zo strany obhajcov podané návrhy na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 TP a to nasledovne:

1. *Dňa 2.7.2019 podala na tunajší okresný súd spoluobhajkyňa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v konaní 3Tp/82/2019 (v konaní o predĺžení lehoty väzby a žiadosti klienta o prepustenie z väzby) odôvodnenie sťažnosti, v ktorej podala aj návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, ktoré podanie zostalo bez odozvy*

2. *Dňa 15.7.2019 v tom istom konaní vedenom na tunajšom súde, teda v konaní 3Tp82/2019 podala moja advokátka v mojom mene a v mojom zastúpení námietku zaujatosti, rovnako zostalo toto jej podanie bez odozvy*

3. *Dňa 6.11.2019 podala moja obhajkyňa návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu v konaní po podaní obžaloby vedenom pod č.k. 3Tk2/2019, ktoré podanie doložila na Krajský súd, avšak odpoveď bola v tom zmysle, že z ich strany bol spis vybavený 24.9.2019, preto bol následne vrátený na okresný súd dňa 30.9.2019. Z tunajšieho okresného súdu podanie opakovane zostalo bez odozvy.*

4. *Posledný návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu podávala moja obhajkyňa v mojom mene a v mojom zastúpení dňa 21.11.2019.*

... Ani v jednom prípade nebol spis zaslaný na NS SR... Po ukončení prípravného konania... sa stal zákonným sudcom ten istý sudca, ktorý vo veci figuruje od samého začiatku. Nechcem sa tu zmieňovať o mojich pochybnostiach o transparentnom vybavení

spisu v konaní. Disponujem istými informáciami, v zmysle ktorých prokuratúra dokáže manipulovať so spismi tak, aby boli pridelené sudcom, s ktorými sa im dobre spolupracuje.

... vec prejednáva už vyššie menovaný sudca z prípravného konania ako zákonný sudca a tak zo strany mojej obhajkyne boli podané dva návrhy na prikázanie veci inému súdu, avšak bezúspešne... jednalo sa o podania zo dňa 6.11.2019 a posledné zo dňa 21.11.2019.

... sa moja obhajkyňa obrátila priamo na Ministerstvo spravodlivosti SR. Na tieto jej podania obdržala odpoveď dňa 30.3.2020, ktorá z pohľadu dodržiavania práva je absolútne neakceptovateľná. Opakovane v mojom prípade došlo k porušeniu môjho práva využiť všetky zákonné prostriedky na moju obhajobu. Toto právo mi bolo upreté jednak ignoráciou a činnosťou okresného sudcu (zrejme sa mu nedostalo poučenia zo strany KS) a jednak nepochopením právneho problému zo strany pracovníčky MS SR. Moja advokátka reagovala na toto podanie tak, že vysvetlila tejto pracovníčke všetky súvislosti s tým, že z ich právneho názoru vyplýva, že využitie tohto právneho inštitútu je neuskutočniteľné, čím moja obhajkyňa reagovala tak, že potom zákonodarca do trestného poriadku zakomponoval nadbytočný právny inštitút...

... o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie nadriadený. V danej veci bola podaná žiadosť na odňatie a prikázanie veci do pôsobnosti iného krajského súdu, keďže boli namietané Okresný aj Krajský súd v Nitre. K opakovaným žiadosťiam o odňatie a prikázanie veci, aj keď boli zmenené dôvody, krajský súd upozornil súd prvého stupňa na to, že sa nevysporiadal s niektorými podaniami.

V komentovanej časti ustanovenia § 23 TP je priamo daná povinnosť príslušnému okresnému súdu postúpiť vec bez toho, aby posudzoval odôvodnenosť takejto žiadosti na najbližší nadriadený súd, v danom prípade na Najvyšší súd SR... má okresný súd povinnosť priamo zo zákona spis postúpiť na nadriadený súd na priame rozhodnutie. V mojom prípade sa tak nestalo...

Na poslednú písomnú urgenciu zo dňa 29. 1.2020 dostala zo strany súdu odpoveď dňa 13.2.2020 s tým, že po rozhodnutí Krajského súdu v Nitre o sťažnosti spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ], ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu zo dňa

10.2.2020, bude spis zaslaný na Najvyšší súd SR. Spis stále napriek tomuto prísľubu zaslaný na Najvyšší súd SR nebol.

V tejto súvislosti chcem poznamenať, že súd stanovený termín hlavného pojednávania na deň 3.4.2020 zrušil, dnes je začiatok mája, nielenže sa vo veci vôbec nekonalo, ale ani spis nebol zaslaný na Najvyšší súd SR. Argumentáciu zo strany súdu, ako aj MS SR o tom, že spoluobžalovaní si podávajú žiadosti o prepustenie, nie je možné prijať ako adekvátne... dôkazom o krajnej ignorácii okresného sudcu je aj tá skutočnosť, že bez vybavenia a splnenia si tejto povinnosti určil termíny pojednávania a to na deň 11.5.2020 a 1.6.2020.

... poukazujem na porušenie môjho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy SR, ktoré porušenie môjho práva spočíva v tom, že Okresný súd v Nitre svojim konaním mi bráni využiť v môj prospech existujúci právny inštitút...

Rovnakú právnu ochranu mi poskytuje aj Dohovor o ľudských právach, najmä v čl. 6 ods. 1 Dohovoru v tom zmysle, že mám právo na to, aby bola moja vec prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý preskúma oprávnenosť trestného obvinenia voči mojej osobe, do ktorého ustanovenia je nepriamo zakomponovaná právna ochrana spočívajúca vo využití všetkých obhajovacích možností, ktoré poskytuje platné trestné právo...

... zároveň uplatňujem nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3000,-€ a to z toho dôvodu, že k porušeniu môjho práva na spravodlivú súdnu ochranu nedošlo len v jednom prípade, ale zo strany porušovateľa Okresného súdu Nitra sa takto dialo opakovane, čo je z hľadiska záruk, ktoré mi garantuje jednak Dohovor, ale aj Ústava SR konanie neakceptovateľné a neospravedlňiteľné...“

5. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal takýto nález:

„1. Okresný súd v Nitre vo veci vedenej pod č.k. 3Tk2/2019 tým, že si nesplnil svoju zákonnú povinnosť a návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 TP sťažovateľa [REDAKOVANÉ] nezaslal najbližšie nadriadenému súdu, teda NS SR, porušil jeho práva na prístup k súdnej ochrane a spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1,4 Ústavy SR.

2. Okresnému súdu Nitra sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva [REDACTED] uvedeného v ods. 1 tohto petitu, ale aj popísaného v skutkovej časti tohto podania.

3. Okresný súd Nitra je povinný do 1 mesiaca od tohto nálezu Ústavného súdu SR zaplatiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 3.000 €, slovom tritisíc eur, a to na účet právnej zástupkyne sťažovateľa vedený [REDACTED], [REDACTED]

4. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania právneho zastúpenia do 30 dní odo dňa doručenia tohto nálezu Ústavného súdu SR, na účet právnej zástupkyne vedený [REDACTED] predstavujúce sumu 312,34 €.“

6. Na výzvu ústavného súdu mu okresný súd 25. júna 2020 doručil svoje vyjadrenie z 22. júna 2020 k ústavnej sťažnosti sťažovateľa, kde uviedol:

«... sťažovateľka namieta postup súdu jednak v prípravnom konaní a jednak po podaní obžaloby. Na tunajšom súde je vedený spis pod Spr. 1928/2020 (v prílohe zasielam fotokópiu), ktorý obsahuje písomnosti týkajúce sa prešetrenia postupu zákonného sudcu (č.l. 2-4), námietku zaujatosti (č.l. 5-6), návrh na odňatie a prikázanie veci (č.l. 7,9-10) vyjadrenie zákonného sudcu (č.l. 13-15), odpoveď Okresného súdu Nitra zasielanú na Súdnu radu SR (č.l. 17-22), podanie ministrovi spravodlivosti (č.l. 24-26), vyjadrenie pre MS SR (č.l. 27-30), lustráciu prebiehajúcich súdnych konaní voči sťažovateľovi (č.l. 31) a fotokópiu uznesenia NS SR o návrhu sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci. Obsah podania sťažovateľa zaslaného na Ústavný súd SR je obdobný ako obsah podaní doručených na Okresný súd Nitra, Súdnu radu SR, MS SR.

... Počas prípravného konania sudca pre prípravné konanie rozhodoval o žiadosti o prepustenie z väzby ktorú podal dňa 21.12.2018 [REDACTED], dňa 21.01.2019 [REDACTED] a o žiadosti na predĺženie základnej lehoty väzby, ktorú podala Krajská prokuratúra v Nitre dňa 04.04.2019 a 17.06.2019. Okresný súd Nitra rozhodol uznesením o žiadosti obvineného [REDACTED] a obvineného [REDACTED] tak, že žiadosť o prepustenie z väzby zamietol, pričom po sťažnosti podanej zo strany obvinených Krajský súd v Nitre uznesením rozhodol tak, že tieto sťažnosti zamietol. Vo vzťahu k námietke

vznesenej v prípravnom konaní, dňa 16.07.2019 (v štádiu prípravného konania) doručil obvinený [REDAKOVANÉ] prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Evy Hlaváčovej podanie označené ako „Námietka zaujatosti voči vybraným sudcom Okresného súdu a Krajského súdu v Nitre“ kde vzniesol námietku voči sudcovi pre prípravné konanie [REDAKOVANÉ] ako aj voči iným vybraným sudcom Okresného súdu a Krajského súdu v Nitre, kde Krajský súd v rozhodnutí sp.zn. 1Tpo/42/2019 okrem iného uviedol, že námietka voči sudcovi pre prípravné konanie [REDAKOVANÉ] a dvom členom senátu Krajského súdu v Nitre ([REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) nebola vznesená bezodkladne a v tej časti, kde namieta neobjektívnosť hodnotenia dôkazov v danej veci, ide o námietku zaujatosti podanú z procesných dôvodov a sčasti je tiež založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku, preto sa o nej podľa § 32 odsek 6 Trestného poriadku nekoná.

... dňa 07.08.2019 podal žiadosť o prepustenie [REDAKOVANÉ]...

Dňa 26.08.2019 bola na Okresný súd Nitra doručená obžaloba na [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno c) odsek 4 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno i) Trestného zákona v časti dokonanej a v časti štádia pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona a iné, pričom trestná vec bola elektronickou podateľňou pridelená do senátu sudcu [REDAKOVANÉ] a je vedená pod sp. zn. 3Tk/2/2019. Súd dňa 06.09.2019 rozhodol tak, že podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku hore uvedené žiadosti o prepustenie z väzby zamietol a obžalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku ponechal vo väzbe. Uznesenie sp. zn. 3Tk/2/2019 nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 1Tos/77/2019 dňa 24.09.2019. Na neverejnom zasadnutí dňa 06.09.2019 sudca zároveň určil termín hlavného pojednávania na deň 15.10.2019.

... dňa 17.12.2019 doručil tunajšiemu súdu žiadosť o prepustenie z väzby obžalovaný [REDAKOVANÉ]. Súd dňa 20.12.2019 doručil spis na Krajský súd v Nitre za účelom rozhodnutia o sťažnostiach obžalovaných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Krajský súd v Nitre rozhodol dňa 30.12.2019 uzneseniami č.k. 1Tos/108/2019-2705,2710. Dňa 03.01.2020 Okresný súd Nitra rozhodol podľa § 79 odsek 3 Trestného

poriadku uznesením č.k. 3Tk/2/2019-2878 o žiadosti obžalovaného [REDAKOVANÉ] o prepustenie z väzby. Okresný súd opätovne postúpil spis na Krajský súd v Nitre za účelom rozhodnutia o sťažnosti obžalovaného. Dňa 16.01.2020 Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 1Tos/2/2020-2895 rozhodol tak, že sťažnosť obžalovaného zamietol.

... dňa 25.03.2020 podal žiadosť o prepustenie z väzby obžalovaný [REDAKOVANÉ] prostredníctvom obhajkyne JUDr. Evy Hlaváčovej, súd nariadil aj napriek mimoriadnej situácii výsluch k predmetnej žiadosti na 31.03.2020, pretože vec nezniesla odklad a zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby, sťažnostný súd uznesením sp. zn. 1Tos/28/2020 z 21.04.2020 sťažnosť obžalovaného zamietol.

Hlavné pojednávanie nariadené na 03.04.2020 však súd zrušil z dôvodu mimoriadneho stavu v súvislosti so šírením koronavírusu...

Hlavné pojednávanie súd nariadil na dni 11.05.2020 a 01.06.2020...

Dňa 04.05.2020 bol spis s vyjadreniami sudcov predložený na NS SR s návrhom na odňatie a prikázanie veci. NS SR uznesením sp. zn. 3Ndt/13/2020 rozhodol, že trestnú vec vedenú pod sp. zn. 3Tk/2/2019 tunajšiemu súdu neodníma. Spis bol vrátený na Okresný súd Nitra 13.05.2020, termín hlavného pojednávania 11.05.2020 aj výsluchu obžalovaného bol zrušený pre absenciu spisu...

Dňa 01.06.2020 súd vykonal nariadené hlavné pojednávanie a nariadil termíny hlavných pojednávanií na 07.07.2020, 21.07.2020 a 28.07.2020...

... zákonný sudca koná vo väzobnej veci prednostne a urýchlene, nemožno mu podľa môjho názoru doposiaľ vytykať žiadne subjektívne prieťahy v konaní. Z časovej chronológie úkonov vyplýva, že obžalovaní postupne, zvyčajne po hlavnom pojednávaní, alebo po predchádzajúcom väzobnom rozhodnutí iného obžalovaného podávajú žiadosti o prepustenie z väzby (realizujú svoje právo podávať žiadosti o prepustenie kedykoľvek, prípadne po 30 dňoch od predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o väzbe), ktorými sa samozrejme súd musí bezodkladne zaoberať a je povinný vo veci rozhodnúť v súlade s rozhodnutiami Ústavného súdu SR tak, aby k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe (vrátane rozhodnutia sťažnostného súdu) došlo v lehote cca 6 týždňov od podania žiadosti ktoréhokoľvek obžalovaného. Obsah rozhodnutí ÚS SR je prirodzene známy aj obhajcom obžalovaných, preto sudca musí dbať na dôsledné rešpektovanie nastavených pravidiel, aby tak predchádzal sťažnostiam obhajoby na prieťahy v konaní o väzbe. Keďže počas

celého obdobia od podania návrhu na odňatie a prikázanie veci prichádzali postupne žiadosti obžalovaných o prepustenie z väzby, bolo potrebné o nich prednostne rozhodnúť, vrátane rozhodovania o sťažnostiach obžalovaných, preto bol trestný spis predložený na NS SR dňa 04.05.2020, bez spisu totiž zákonný sudca alebo nadriadený súd o žiadostiach obžalovaných o prepustenie z väzby a ich sťažnostiach rozhodovať nemôže. Takýmto postupom sudca absolútne rešpektoval práva väzobne stíhaných obžalovaných na včasné a prednostné rozhodovanie o žiadostiach o prepustenie z väzby a zároveň aj vykonával hlavné pojednávanie, aby nedošlo k zavineným prieťahom v konaní.

... musel sudca jeden z nariadených termínov hlavného pojednávania (dňa 11.05.2020) zrušiť, nakoľko v tom čase sa spis nachádzal na NS SR s návrhom na odňatie a prikázanie veci. Okresný súd Nitra vo veci doposiaľ meritórne nerozhodol, teda nemohlo dôjsť v súvislosti s návrhom obžalovaného na odňatie a prikázanie veci k porušeniu akéhokoľvek práva obžalovaného.»

7. Okresný súd ďalej vo svojom vyjadrení z 22. júna 2020 poukazuje na protichodné argumenty JUDr. Evy Hlaváčovej – právnej zástupkyne sťažovateľa v návrhoch na odňatie a prikázanie veci z novembra 2019, v ktorých najprv uvádza, že „... má pocit, že v prípade jej klienta sa pristupuje s väčším dôrazom, čo u nej vyvoláva pocit, či je takýto postup zo strany súdov správny a objektívny“ (návrh zo 6. novembra 2019), a neskôr „z dôvodu vhodnosti a zachovania objektivity by bolo žiadúce, aby vec jej klienta bola prikázaná na iný súd v snahe vyhnúť sa podozreniu, že jej klient má určitú formu výhod.“ (návrh z 21. novembra 2019).

8. O návrhu sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Ndt 13/2020 zo 6. mája 2020 tak, že napadnuté konanie okresnému súdu ani krajskému súdu neodňal a v jeho závere uviedol: „... námietka zaujatosti voči všetkým sudcom okresného súdu a krajského súdu nie je napokon podložená žiadnymi relevantným skutočnosťami, ktoré by mali hodnoverný podklad v obsahu spisu. Preto ostala len v rovine subjektívnych pocitov obžalovaného, resp. jeho obhajkyne a ako takú je ju možno vyhodnotiť ako skôr účelovú, nakoľko samotný subjektívny, resp. hypotetizujúci názor obžalovaného

(alebo znova jeho obhajkyne) o možnom narušení objektivity rozhodovania súdu z dôsledku akejsi vzájomnej kolegiality, resp. existencie (znova ničím nepodložených a čo do presvedčivosti skôr v rovine nad mieru rozvinutej predstavivosti) spoločenských, priateľských či priam osobných väzieb sudcov okresného súdu vo vzťahu k obhajkyňi obžalovaného nemôže a ani napokon nesmie byť dôvodom na vylúčenie sudcov z konania tak, ako to predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku, a teda už vôbec ani dôležitým dôvodom na odňatie veci a jej prikázanie inému súdu, súd mimo územného obvodu Krajského súdu v Nitre nevynímajúc.

... neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu zo zaujatého konania a rozhodovania sudcov tak okresného súdu, ako ani označeného krajského súdu. Inak povedané, so zreteľom na neexistenciu dôležitého dôvodu na odňatie veci v podobe vylúčenia všetkých sudcov oboch označených súdov, za súčasného nezistenia iných dôležitých dôvodov na odňatie veci, návrhu odsúdeného nebolo možné vyhovieť. Zároveň je nutné dodať, že ak by sa tak napriek uvedenému stalo, došlo by v konečnom dôsledku k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu a práva na prerokovanie veci neutranným súdom.“

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom

je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde v prípade konania o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

14. Podľa § 34 zákona o ústavnom súde musí byť navrhovateľ v celom konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom...

15. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť

pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

19. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

20. Ako z ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, vyjadrenia okresného súdu z 22. júna 2020 a uznesenia najvyššieho súdu zo 6. mája 2020, sťažovateľ sa snažil o odňatie svojej trestnej veci okresnému súdu a jej prikázanie súdu toho istého druhu a stupňa mimo obvod príslušného krajského súdu, pričom raz argumentoval tým, že konajúci sudcovia sú voči nemu príliš prísni, inokedy že sa chce vyhnúť podozreniu zo zvýhodňovania svojej osoby. Celkovo mal pochybnosti o nezaujatosti sudcov okresného súdu, ako aj krajského súdu.

21. Sťažovateľ tvrdil, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 4 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo porušené postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý návrh sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci nepredložil bezodkladne najbližšie spoločne nadriadenému súdu – najvyššiemu súdu, čo však okresný súd vysvetlil vo svojom vyjadrení z 22. júna 2020, z ktorého je zrejmé, že sa musel prioritne venovať pravidelným žiadostiam obžalovaných o prepustenie z väzby. Návrhy sťažovateľa najvyššiemu súdu napokon predložil, ktorý o ňom rozhodol uznesením sp. zn. 3 Ndt 13/2020 zo 6. mája 2020 (doručeným okresnému súdu 13. mája 2020). V čase doručenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu 14. mája 2020 tak už bolo o jeho návrhoch najvyšším súdom rozhodnuté.

22. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

23. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi postupom okresného súdu v napadnutom konaní a základnými právami, ako aj právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľa (zákaz pokračovať v porušovaní základného práva a práva, priznanie finančného zadosťučinenia a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 2020

Martin Vernarský
predseda senátu